

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 18Pc/15/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5823231489
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Iveta Bebejová
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2023:5823231489.1

Uznesenie

Okresný súd Námestovo vo veci navrhovateľky: Mgr. T. V. J., rod. J., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom L., Z. XXX/XX A, s prechodným pobytom I. U. - V., V. XXX/XX, právne zastúpená: Advokátska kancelária SLAMKA & Partners s.r.o. so sídlom Dolný Kubín, Radlinského 1735/29, IČO: 50 120 000 a manžela: B. V., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom L., Z. XXX/XX A, v konaní o návrhu navrhovateľky o určenie vyživovacej povinnosti medzi manželmi a návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Manžel B. V. je povinný prispievať na výživu manželky Mgr. T. V. sumou 75,- EUR mesačne, ktorú je povinný platiť vždy do 15. dňa mesiaca vopred k rukám manželky.

II. Vo zvyšnej časti súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a .

III. Toto neodkladné opatrenie b u d e t r v a ť do právoplatného skončenia konania na Okresnom súde Námestovo sp. zn. 18Pc/15/2023.

o d ô v o d n e n i e :

1/ Návrhom doručeným na tunajší súd navrhovateľka, prostredníctvom svojho právneho zástupcu žiadala, aby súd zaviazal B. V., jej manžela, prispievať na jej výživu vo výške 150,- EUR. Súčasťou návrhu bol aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala, aby súd dočasne zaviazal jej manžela platiť na jej výživu vo výške 75,- EUR, až do právoplatného skončenia vo veci samej.

2/ Návrhy odôvodnila tým, že manželstvo účastníkov konania t. j. navrhovateľky a otca v súčasnosti trvá, pričom v zmysle zákonných ustanovení zákona o rodine, najmä ust. § 36 ods. 1, zákona o rodine, majú rodičia maloletých detí, ktorí spolu nežijú upraviť svoje rodičovské práva a povinnosti dohodou. Ak sa však nedohodnú, súd aj bez návrhu môže upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté deti do osobnej starostlivosti. V zmysle ust. § 62 ods. 2 posledná veta zákona o rodine majú obidvaja rodičia prispievať na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Deti majú pritom právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Matka sa v súčasnosti v dôsledku nevhodného správania otca a nepriaznivým podmienkach pre výchovu maloletých detí musela odsťahovať zo spoločnej domácnosti, kde žili spolu s otcom na adrese Z. XXX/XXA, L. a v súčasnosti žije spolu so svojimi maloletými deťmi na prechodnom bydlisku u svojich rodičov na adrese V. XXX/XX, I. U. - V.. Nevhodné správanie otca spočívalo v psychickom a fyzickom napádaní matky a to aj v prítomnosti maloletých detí. Matka v súčasnosti poberá rodičovský príspevok vo výške 412,60,-EUR a z tohto príjmu nedokáže zabezpečiť kvalitnú životnú úroveň pre seba a zároveň maloleté deti. Manželka súčasne s týmto návrhom podala návrh na úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva (č.k. 18P/38/2023) a zároveň návrh na rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností (č.k. 18P/39/2023), avšak v dôsledku naliehavej a neodkladnej situácie je odkázaná na bezodkladné rozhodnutie súdu, ktorým by boli upravené aj pomery medzi manželmi. Nakoľko manžel je dlhodobo zamestnaný, kde ma pravidelný príjem, ktorým sa podieľal na chode

domácnosti a rodiny, avšak pre súčasné pomery, zostala manželka úplne odstavená od tohto príjmu, navrhuje aby súd rozhodol o jej práve na rovnakú životnú úroveň a to tým, že určí manželovi povinnosť prispievať na výživu manželky. Manžel má podľa informácii manželky pravidelný mesačný príjem vo výške 1.300 - 1.500 EUR, pričom popri tomto si manžel dokázal ešte mesačne svojou šikovnosťou vždy privyrobiť cca 500,- EUR. Okrem uvedeného, manžel v súčasnosti poberá aj prídavok na deti, vo výške 240,- EUR. Manžel ústne prisľúbil matke, že zabezpečí zmenu poberania tohto prídavku, avšak je ako poberateľ stále evidovaný on. Manželka zabezpečuje osobnú starostlivosť o 4 maloleté deti a to H., H., B. a T.. Aj v dôsledku toho, že najmladšia dcéra má stále len 1 rok, nemôže matka zabezpečiť akýkoľvek iný príjem na základe závislej práce a je odkázaná len na príjem zo štátu a príjem od svojho manžela. Manželka uvádza, že jej pravidelné mesačné výdavky spočívajú hlavne z: strava (manželka a 4 maloleté deti) 400,-EUR, školské potreby (maloleté deti) 100,- EUR, hygienické potreby (manželka a 4 mal. deti) 150,- EUR, lieky (vitamíny + atb) 50,- EUR, obuv a oblečenie (manželka a 4 mal. deti) 75,- EUR, cestovné (phl) 60,- EUR, mobil 20,- EUR, koničky deti a výlety 20,- EUR a ostatné nevyhnutné výdavky.

3/ K návrhu priložila navrhovateľka nasledujúce listinné dôkazy: sobášny list, rodné listy maloletých detí, potvrdenie o poberaní rodičovského príspevku a potvrdenie o poberaní prídavkov na maloleté deti.

4/ Súd na základe predložených listinných dôkazov, tiež oboznámením sa so spisom tunajšieho súdu 18P/38/2023 zistil nasledovné:

Účastníci uzavreli manželstvo dňa XX.XX.XXXX, ktoré trvá. V súčasnosti sa vedie na tunajšom súde rozvodové konanie účastníkov pod sp. zn. 18P/39/2023. Z manželského zväzku pochádzajú maloleté deti H., H., B. a T. a tiež v súčasnej dobe prebieha na Okresnom súde Námestovo aj konanie úpravu rodičovských práv a povinností k mal. deťom pod sp.zn. 18P/38/2023.

5/ Navrhovateľka je toho času nezamestnaná, poberateľka rodičovského príspevku v sume 412,60 EUR mesačne. Poberateľom prídavku na mal. deti z manželstva vo výške 240,- EUR mesačne je manžel. Navrhovateľka býva toho času spolu s maloletými v spoločnej domácnosti svojich rodičov v I. U., kde majú nahlásený prechodný pobyt. Otec od odchodu matky zo spoločnej domácnosti na jej výživu a výživu maloletých podľa tvrdenia navrhovateľky neprispieva žiadnou sumou.

6/ Z lustrácie v Sociálnej poisťovni prostredníctvom elektronického súdneho registra súd zistil, že manžel pracuje v OFZ a. s., A. E., s priemerným vymeriavacím základom zo mzdy pre vyrubenie odvodov do sociálnej poisťovni vyčísleným za obdobie mesiacov 11/2022-07/2023 vo výške 1 538,88 EUR.

7/ Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8/ Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9/ Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

10/ Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11/ Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach návrhu na začatie konania podľa § 132 CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

12/ Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

13/ Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia účastníkov konania a bez nariadenia pojednávania.

14/ Podľa § 332 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

15/ Podľa § 330 ods. 1 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

16/ Podľa ust. § 333 CSP, neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

17/ Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

18/ Podľa § 71 ods. 1 z. č. 36/2005 Z.z. zákona o rodine (ďalej len „ZoR“), manželia majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť. Ak jeden z manželov túto povinnosť neplní, súd na návrh niektorého z nich určí jej rozsah tak, aby životná úroveň oboch manželov bola v zásade rovnaká. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliadne na starostlivosť o domácnosť.

19/ Podľa § 19 ods. 1 ZoR, o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

20/ Podľa čl. 1 základných princípov zákona č. 161/2015 Z.z. CMP, súd postupuje v konaní v súlade s ochranou verejného záujmu a práv zaručených zákonom a prihliada na dobré mravy. Oprávnenia niekoho iného ako účastníka konania vyplývajúce zo zabezpečenia ochrany verejného záujmu upraví zákon.

21/ Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, za akých podmienok môže súd nariadiť neodkladné opatrenie, pričom zo samotného názvu vyplýva, že takéto opatrenie súdu je nevyhnutné nariadiť, ak jeho nariadenie neznesie odklad, a účel neodkladného opatrenia nie je možné dosiahnuť iným spôsobom. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktorým súd dočasným opatrením poskytuje ochranu ohrozeným, či porušeným právnym pomerom účastníkov dovtedy, kým svojím meritórnym rozhodnutím neposkytne definitívnu ochranu. Nevyhnutným predpokladom pre vyhoviecie návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby takejto úpravy pomerov účastníkov konania. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia.

22/ Manželka sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáha určenia výživného pre manželku do rozhodnutia vo veci samej. Vyživovacia povinnosť medzi manželmi vzniká z dôvodu, že manžel a manželka sú si rovní v právach a povinnostiach, teda životná úroveň manželov by mala byť v zásade rovnaká. V danom prípade súd vychádzajúc z obsahu spisu dospel k záveru, že sú splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia v časti o uloženie povinnosti manželovi platiť výživné na manželku v nevyhnutnej miere. Dôvodom sú nepriaznivé pomery manželky spočívajúce v tom, že jediným príjmom manželky je rodičovský príspevok vyplácaný vo výške 412,60 EUR v súvislosti s výkonom jej osobnej starostlivosti o mal. T.M., nar. XX.XX.XXXX. Manželka nemá možnosť zvýšenia tohto príjmu v dôsledku starostlivosti o 4 maloleté deti, z ktorých najmladšie je vo veku 1 roka. Podľa dokladu pripojeného k návrhu nie je t.č. ani poberateľkou prídavku na deti, ktorého príjmom je manžel. Z tohto svojho nízkeho príjmu nie je schopná zabezpečiť svoje základné potreby a potreby mal. detí o ktoré sa stará. Z obsahu návrhu manželky na úpravu rodičovských práv a povinností k mal. deťom z manželstva, ktorý je predmetom konania sp. zn. 18P/38/2023 vyplýva, že otec si dobrovoľne po odchode manželky z domácnosti svoju vyživovaciu povinnosť k mal. deťom neplní, z toho dôvodu bola neodkladným opatrením č.k. 18P/38/2023-33 z 25.08.2023 upravená do právoplatného skončenia veci aj vyživovacia povinnosť otca k mal. deťom vo výške 75,- EUR mesačne na každé dieťa. Aj s takto upraveným výživným na mal. deti je suma 712,60 EUR (rodičovský príspevok + určené výživné na deti neodkladným opatrením) nedostatočná na krytie výdavkov piatich osôb (matky s deťmi). Manželka je za takejto situácie odkázaná na výživné zo strany manžela. Pre trvanie vyživovacej povinnosti medzi manželmi nie je určujúce či manželia žijú, alebo nežijú v spoločnej domácnosti. Vyživovacia povinnosť manželov trvá až do zániku manželstva, resp. straty právnej subjektivity niektorého z manželov. Neodkladným opatrením súd môže určiť len výživné v nevyhnutnej miere tak, aby nebolo ohrozené zabezpečenie základných životných potrieb manželky. Preto súd nevyhovel neodkladnému opatreniu v celom rozsahu ale určil výživné manželke v rovnakom rozsahu ako bolo určené manželovi (otcovi detí) výživné na mal. deti, t.j. vo výške 75,- EUR mesačne a vo zvyšnej časti návrh manželky na nariadenie

neodkladného opatrenia zamietol. Konečná výška výživného bude určená v rozhodnutí vo veci samej, v ktorom je potrebné vykonať širšie dokazovanie k celkovým pomeroch oboch manželov so zohľadnením ich vyživovacej povinnosti k mal. deťom. Až na základe výsledkov dokazovania bude možné posúdiť životnú úroveň oboch účastníkov.

23/ Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a s poukazom na citované zákonné ustanovenia rozhodol súd tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti uznesenia.

24/ Toto neodkladné opatrenie je účinné do právoplatného rozhodnutia vo veci samej, t.j. do právoplatného skončenia konania sp. zn. 18Pc/15/2023 a s poukazom na § 332 ods. 1 CSP je vykonateľné jeho doručením.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresný súd Námestovo (§ 357 písm. d/, § 362 ods. 1 CSP) písomne.

V odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1, 2 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, jeho podpísania a uvedenia spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).